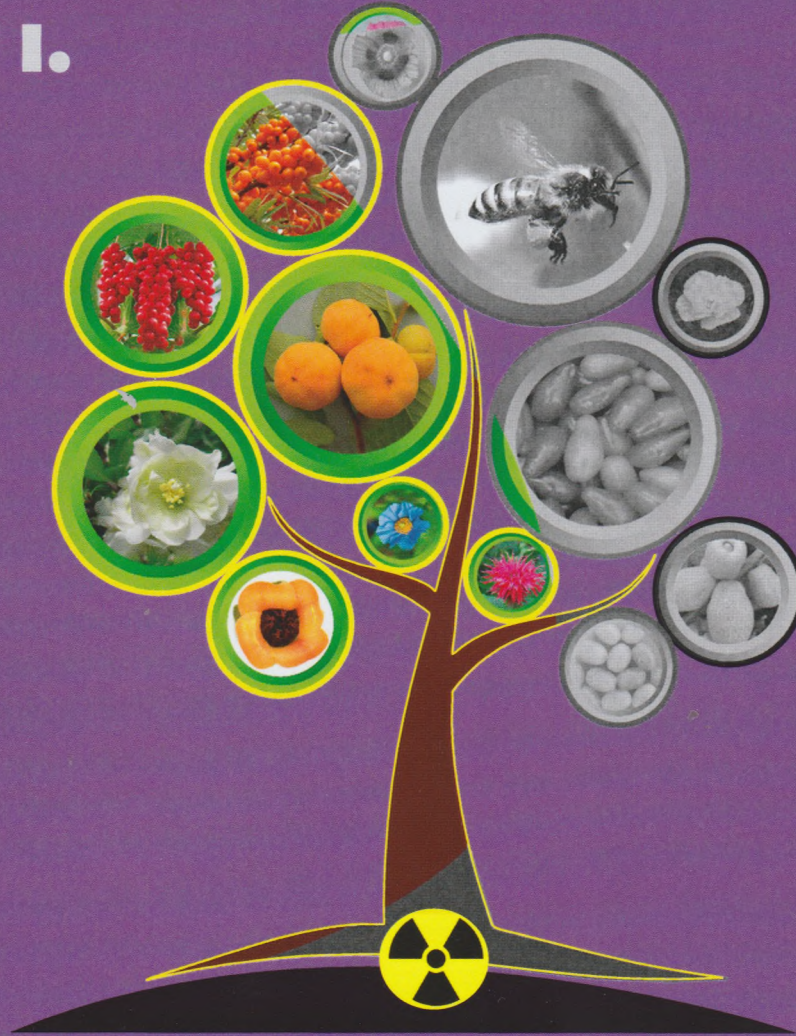

Mendelova
univerzita
v Brně

BIODIVERSITY AFTER THE CHERNOBYL ACCIDENT PART I.

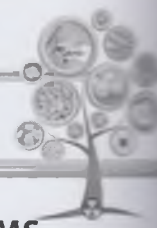

April 2016

The scientific proceedings of the International network AgroBioNet

• Visegrad Fund

The Project Small Grant of the International Visegrad Fund 11540020 supported publication of the Proceedings

MORTALITY INDICES OF THE CHERNOBYL ACCIDENT VICTIMS**Koval Valentyna, Archij Emilia, Demyan Viktoria**

SHEI "Uzhhorod National University", Uzhhorod, Ukraine, TRMIAC, Uzhhorod, Ukraine

E-mail: cowal.valya@yandex.ua

For the years 2010–2014 marked decrease in mortality of the Chernobyl accident victims for all diseases, mainly by reducing the diseases of the circulatory system. Malignant tumors within three years are on the same level, but an increase in mortality caused by the digestive and respiratory system affection is observed.

Keywords: Chernobyl accident, Transcarpathian region, mortality

ПОКАЗНИКИ СМЕРТНОСТІ ПОТЕРПІЛИХ ВНАСЛІДОК АВАРІЇ НА ЧАЕС**Коваль Валентина, Архій Емілія, Дем'ян Вікторія****Вступ**

Через 20 років після аварії на ЧАЕС в учасників ліквідації наслідків аварії зареєстровано вірогідне зростання загальної захворюваності, зокрема, на хвороби системи кровообігу та злоякісні новоутворення. Найвищими є показники в учасників ліквідації наслідків аварії з дозами, що перевищують 250 мілізіверт (Громадська оцінка державної..., 2015). Після 2004 року зареєстровано прогнозоване експертами зростання захворюваності на рак щитовидної залози у ліквідаторів наслідків аварії, а також у евакуйованих та у дорослого населення радіоактивно забруднених територій. Прогнозується збільшення числа хворих на рак щитовидної залози у дорослого населення в наступні роки. Також через 15 років після аварії визначено тенденцію до зростання числа випадків лейкемії в учасників ліквідації наслідків аварії. Зростання захворюваності супроводжується зменшенням тривалості життя. Особи, що потерпіли внаслідок Чорнобильської катастрофи, не доживають принаймні 20–30 років до того віку, до якого вони могли б доживати. Смертність ліквідаторів аварії з 1995 року стала перевищувати смертність осіб працездатного віку серед населення загалом, а з 1998 року – смертність працездатних осіб чоловічої статі серед всього населення. За період 1999–2004 років зареєстроване вірогідне перевищення загальної смертності ліквідаторів аварії смертності від злоякісних новоутворень та захворювань системи кровообігу над смертністю серед населення загалом. Основними причинами смерті постраждалих дорослих та підлітків є хвороби системи кровообігу, новоутворення, хвороби органів дихання й травлення.

Метою роботи було провести аналіз показників смертності потерпілих внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, що перебували під наглядом закладів охорони здоров'я, підпорядкованих МОЗ України за 2010–2014 роки на Закарпатті.

Матеріали і методи дослідження

Статистичні звіти показників смертності потерпілих внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС у Закарпатській області.

Результати та їх обговорення

Показники смертності потерпілих внаслідок Чорнобильської аварії на ЧАЕС зросли на 11,54% на 1000 потерпілих у 2014 році порівняно з 2010 роком. Однак у 2014 році спостерігається зменшення смертності на 5,4% порівняно з 2013 роком у даного контингенту потерпілих. Динаміка показників смертності потерпілих від аварії на ЧАЕС за 2010–2014 роки показано на рисунку 1.

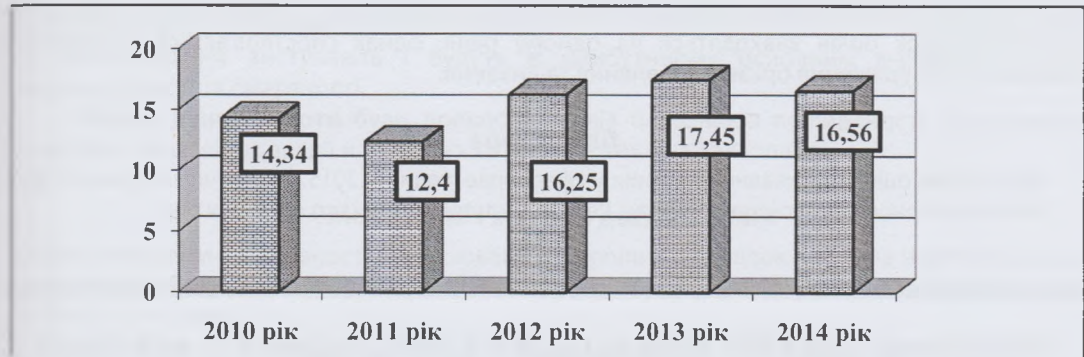

Рисунок 1 Показники смертності потерпілих від аварії на ЧАЕС за 2010–2014 роки, %
Figure 1 Mortality indices of the Chernobyl accident victims to 2010–2014, %

Таблиця 1 Показники смертності в залежності від системи ураження, %
Table 1 Mortality indices according to the system lesions, %

Захворювання	2012 рік (n)	2013 рік (n)	2014 рік (n)
Усі хвороби	60	67	57
Новоутворення, в т.ч. злоякісні:	14	14	13
– ЩЗ	12	14	13
– ОТ	1	–	–
– ОД	–	3	5
– Лімфатичної та кровотворної тканини	–	6	2
		–	1
Розлади психіки та поведінки	1	1	1
Хвороби системи кровообігу	33	30	26
Хвороби органів дихання	2	2	2
Хвороби органів травлення	3	6	6
Інфекційні та паразитарні захворювання, в т.ч. туберкульоз	–	2	–
		1	
Ендокринні захворювання	–	1	1
Хвороби нервової системи	–	1	–

Основними причинами смертності у 2012–2014 роках є захворювання органів кровообігу, злоякісні новоутворення та захворювання органів травлення. Спостерігається зменшення показника смертності від усіх хвороб у 2014 році порівняно з 2012 роком на 5%, а порівняно з 2013 роком – на 15%. Зменшення показника смертності потерпілих внаслідок аварії на ЧАЕС спостерігається за рахунок зменшення смертності від хвороб системи

кровообігу. Смертність від злоякісних новоутворень майже тримається за 3 роки на одному рівні. Однак спостерігається збільшення онкопатології органів травлення (ОТ) та органів дихання (ОД). Рак щитовидної залози (ЩЗ) за 2013–2014 роки серед потерпілих внаслідок аварії на ЧАЕС не виявлено (табл. 1).

Висновки

За 2010–2014 роки відмічається зменшення смертності потерпілих внаслідок аварії на ЧАЕС від усіх хвороб, в основному за рахунок хвороб органів кровообігу. Злоякісні новоутворення протягом трьох років знаходяться на одному рівні, однак спостерігається збільшення смертності від ураження органів травлення та дихання.

Література

1. Громадська оцінка державної політики у сфері прав людини. 2015. *Екологічні та гуманітарні наслідки Чорнобильської катастрофи*. Режим доступу: helsinki.org.ua/index.php.

INDICES OF DISEASES PREVALENCE OF THE CHERNOBYL ACCIDENT VICTIMS IN TRANS-CARPATHIAN REGION

Koval Valentyna¹, Hanich Taras¹, Skakandi Svitlana²

¹SHEI "Uzhhorod National University", Uzhhorod, Ukraine

²TRMIAC, Uzhhorod, Ukraine

E-mail: cowal.valya@yandex.ua

In 2014 in the Transcarpathian region is observed an increase of diseases prevalence of the Chernobyl accident victims on the 8.75% compared to the year 2012 for all major groups of diseases, but most – diseases of the circulatory system – on 9.65%, respiratory diseases – 7.55%, diseases of the digestive system – 6.01%, malignant tumors – 5.91%. Among malignant tumors in 2014, the highest rates belong to digestive system tumors – 25.97 %, respiratory – 11.68 %, thyroid – 5.19 %.

Keywords: Chernobyl accident, Transcarpathian region, prevalence of diseases

ПОКАЗНИКИ ПОШИРНОСТІ ЗАХВОРЮВАНЬ ПОТЕРПІЛИХ ВНАСЛІДОК АВАРІЇ НА ЧАЕС У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Коваль Валентина, Ганич Тарас, Скаканді Світлана

Вступ

30 років минуло з моменту аварії на Чорнобильській АЕС (ЧАЕС), але її медичні наслідки залишаються предметом обговорення світової наукової спільноти. Сьогодні накопичено достовірні дані та існує консенсус про зв'язок з дією іонізуючої радіації, досліджено